

Орлова Н. В., Харькова М. О., Грузкова М. Б.

НАДЛИШКОВА МАСА ТІЛА ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ - ПАНДЕМІЯ 21 СТОЛІТТЯ

Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

Кафедра педіатрії №1 та неонатології
(науковий керівник - д.мед.н. Чайченко Т. В.)

Актуальність. Ожиріння є актуальною проблемою сучасного суспільства, що визначається, в першу чергу, зростанням захворюваності. За оцінками ВОЗ, в 2014 році близько 41 мільйона дітей у віці до 5 років мали надлишкову вагу або ожиріння.

Мета дослідження: вивчення найбільш розповсюджених харчових звичок у дітей та підлітків з надлишковою масою тіла, а також удосконалення способів корекції харчування та профілактика виникнення ожиріння.

Об'єкт і методи дослідження. Обстежено 121 дитина, що знаходилися на обстеженні в ендокринологічному відділенні ОДКЛ, з яких 81 хлопчик і 40 дівчаток. Проведено антропометричні дослідження та анкетування з використанням оригінальних опитувальників, побудованих відповідно до сучасних рекомендацій по харчуванню (АНА, 2014 року) і здорової гідратації (EFSA, 2010).

Результати. За даними дослідження, серед опитуваних 64% становлять діти з надлишковою масою тіла (індекс маси тіла більше 85 перцентилля, $+ > 1$ Z-score) та 57% з нормальною масою (індекс маси тіла в діапазоні 15-85 перцентилля, що відповідає ± 1 Z-score). Встановлено, що діти з надмірною масою тіла мають більшу кількість основних ($p = 0,0006$) і проміжних ($p = 0,0012$) прийомів їжі. Інтервал між останнім прийомом їжі і сном у дітей з ожирінням становить $1,25 \pm 0,57$ години ($p < 0,001$). Діти вживають мало овочів, а також нерідко замінюють основний прийом їжі фруктами. В щоденному раціоні у дітей з надмірною масою тіла переважають молочні продукти. Також звертає на себе увагу той факт, що нерегулярне використання м'ясних та рибних виробів притаманне саме дітям з надлишковою масою тіла (62,9% проти 37,1% $p < 0,001$). Що стосується хлібобулочних виробів, то 63% дітей віддають перевагу білому хлібу, причому 30% вживають його на кожний прийом їжі в кількості 3-4 шматка. Проміжний прийом їжі 65,3% дітей складається з борошняних виробів та шоколаду, що з достовірністю на користь ожирінню.

Висновки. Таким чином, отримані нами дані свідчать про те, що раціон харчування дітей з надмірною вагою не є правильним: діти зловживають молочними продуктами та хлібобулочними виробами, при цьому менш регулярно харчуються м'ясними і рибними стравами, а також овочами та фруктами. Правильне харчування є головною зв'язуючою ланкою в лікуванні ожиріння, яке впливає на всі основні ланки здоров'я дітей та підлітків.

Пилипко Я. В.

ХАРАКТЕРИСТИКА ОБМІНУ ТИРЕОЇДНИХ ГОРМОНІВ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ ЦУКОВИМ ДІАБЕТОМ 2-ГО ТИПУ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД НОМА-ІR

Буковинський державний медичний університет, Чернівці, Україна

Кафедра клінічної імунології, алергології та ендокринології
(науковий керівник - д.мед.н. Пашковська Н. В.)

Вступ. Останнім часом особлива увага дослідників приділяється порушенню обміну тиреоїдних гормонів на тлі супутньої патології. Протягом останніх років також збільшується поширеність патології щитоподібної залози (ЩЗ), і ця патологія відтіснила цукровий діабет 2-го типу (ЦД 2-го типу) на друге місце за поширеністю. У хворих на ЦД 2-го типу ризик позитиву захворювань ЩЗ зростає вдвічі. Відомо, що у 70% госпіталізованих пацієнтів порушується периферична конверсія цих гормонів із розвитком синдрому нетиреоїдної патології (СНТП).

Мета: з'ясувати особливості тиреоїдного гомеостазу у пацієнтів із цукровим діабетом 2-го типу.

Матеріали і методи. Обстежено 26 пацієнтів із цукровим діабетом 2-го типу та 10 практично здорових осіб. Визначались рівні ТТГ, вільного тироксину (вТ4) та вільного трийодтироніну (вТ3) в сироватці крові імуноферментним методом. Периферичну активність тиреоїдних гормонів оцінювали за допомогою сумарного тиреоїдного індексу (СТІ) (Старкова Н.Т., 1991).

Ступінь інсулінорезистентності встановлювали за НОМА-ІR (Matthews D.R.et al., 1985). Статистичний аналіз отриманих даних проводився із використанням критерію Стьюдента та коефіцієнту рангової кореляції Пірсона за допомогою програмного комплексу Statistica 6.0 for Windows.

Результати. У пацієнтів з ЦД типу 2 виявлено вірогідне зниження сироваткового рівня вільного Т3 на 38% порівняно із групою здорових осіб ($p < 0,05$). Також встановлені статистично значуще нижчі за показники контрольної групи рівні коефіцієнтів: Т3/Т4 на 52,3% та СТІ на 46,5% порівняно із групою здорових осіб ($p < 0,05-0,01$). Встановлено негативний кореляційний зв'язок між значенням НОМА-ІR та вмістом Т3 ($r = - 0,329$, $p < 0,05$) а також коефіцієнтами Т3/Т4 ($r = - 0,514$, $p < 0,05$) та СТІ ($r = - 0,413$, $p < 0,05$) відповідно.

Висновки: 1. Отримані результати вказують на формування у хворих на цукровим діабетом 2-го типу синдрому нетиреоїдної патології внаслідок порушення периферичної конверсії тиреоїдних гормонів в органах-мішенях. 2. Порушення тиреоїдного гомеостазу при цукровому діабеті 2-го типу поглиблюються із зростанням інсулінорезистентності.